

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

Kunta: Vimpeli Laatijat: Kunnanjohtaja Sam Leijonanmieli, hallinto- ja talousjohtaja Seija Kinnunen, tekninen johtaja Ville Karjalainen, Ympäristösihteeri Kirsi Syynimaa, vapaa-aikasihteeri Ari Takala Pvm: 3.2.2020 ja 10.3.2020 sekä 19.3.2020	Perustelut - riskin kuvaus (tunnistaminen) - mikä voi aiheuttaa/mahdollistaa - seurauksen laadullinen kuvaus - seurauksen vaikuttavuus - toteutumisen todennäköisyys	Vai- kutus 1 - 6	Toden- näköi- syys 1 - 6	Yh- teen- sä	Toimenpiteet/ kehittämisehdo- tukset riskin en- nakoimiseksi ja hallitsemiseksi	Vastuu- henkilö/ toimiala	Riski- en hallinnan toimenpiteiden seuranta ja rapor- tointi - miten, milloin - kuka - kenelle
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (sisäinen ja ulkoinen) JA TOIMINNAN ORGANISOINTI							
Ulkopuoliset vaikutukset (ympäristö, elinkeinoelämä, rakenteelliset muutokset)	Suhdanteet, taloudellinen lama, yritysten toimintaedellytysten heikkeneminen, Ilmaston muutos ja poikkeukselliset sääolot, Energiakriisi ja siitä johtuvat poikkeusolot ja kustannusten nousu. Maailmanlaajuisesta tartuntatauti-epidemiasta johtuvat poikkeusolot ja sen vaikutukset toimintaan ja talouteen	6	5	30	Varautumissuunnitelman päivittäminen ajan tasalle. Valmiussuunnitelma epidemian varalle tilannekuvan mukaan ajan tasalle Taseen vahvistaminen, ennakoiva talous	Kunnanjohtaja Kunnanhallitus, johtoryhmä	Kunnanhallitukselle v. 2020
Lainsäädännön muutokset (uudistusten seuranta ja huomiointi toiminnassa)	Sote-uudistus, maakuntauudistus Vaikuttaa merkittävästi kunnan toimintaan, palvelutuotantoon ja talouteen	6	4	20	Taseen vahvistaminen, ennakoiva talous Kunnan elinvoiman vahvistaminen	Viranhaltijat ja toimielimet	Kunnanhallitukselle
Hallintosäännön ja muiden sääntöjen ja ohjeiden ajantasaisuus, kattavuus ja niiden tunteminen	Hallintosäännöt ja muut ohjeet ovat ajantasaisia, riskinä on toimivallan ylitys, mikäli hallintosääntöä ei tunneta Päätöksenteko ja päätösten lainvoimaisuus saattaa viivästyä	5	2	10	Koulutus, asioiden huolellinen valmistelu	Kunnanhallitus, tekninen lautakunta, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Valtuuston osalta laillisuusvalvonta kunnanhallituksella, tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Toimielintyöskentelyn "pelisääntöjen" määrittely	Avoimuus ja luottamus toimielintyöskentelyssä tärkeä, asioiden oikea-aikainen tiedottaminen >> julkisuusla-	6	1	6	Koulutus, asioiden huolellinen valmistelu	Kunnanhallitus, tekninen	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kun-

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

	ki, päätösten lainvoimaisuus viivästyy, hankinta-asioissa tarjousten jättäneiden oikeusturva vaarantuu					lautakunta, asioiden valmistelijat ja esittelijät Kunnanjohtaja ja luottamushenkilöt	nanvaltuustolle
Valtuuston päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet	Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteet on määritelty ja ohjeet päivitetty	2	2	4			
Tehtävien, vastuiden ja toimivaltuuksien selkeys (ajantasaiset tehtäväkuvaukset, prosessikaaviot jne.) delegointi ja otto-oikeus päätöksenteossa	Toimivalta on määritelty hallintosäännössä, tehtäväkuvat tulee ajantasaisesti Hallintosäännöt ja muut ohjeet ovat ajantasaisia, riskinä on toimivallan ylitys, mikäli hallintosääntöä ei tunneta Päätöksenteko ja päätösten lainvoimaisuus saattaa viivästyä Toimivalta poikkeusoloihin määriteltävä erikseen	5	3	15	Koulutus, asioiden huolellinen valmistelu Tehtäväkuvien ajantasaistaminen, selkeät toimeksianto	Kunnanhallitus, tekninen lautakunta, asioiden valmistelijat ja esittelijät Esimiehet	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Erilliset toimenpideohjelmat (toimialoittain), esim. elinkeinopolitiikka, maapolitiikka, henkilöstöpolitiikka	Elinkeinostrategia on päivitetty, elinkeinostrategian jalkauttaminen konkreettiseksi toimenpiteiksi vaatii kaikkien toimijoiden aktiivista osallistumista kehittämiseen ja toimeenpanoon Maapolitiikkaa ja kiinteistöstrategiaa ei ole linjattu tai päivitetty	4	3	12	Aktiivinen osallistuminen elinkeinostrategian jalkauttamiseen Kiinteistöstrategia valmistuu vuoden 2020 aikana	Luottamushenkilöt, yrittäjät, kunnanjohtaja, JPYP	Kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto
Palvelujen järjestäminen (itse tuotettu, ostopalvelu, yhteistointiminta tms.)	Palvelujen järjestämisessä tulee edustajien vaikuttaa aktiivisesti	2	2	4	Kunnan edustajat eri toimi- mielissä, edustajien aktiivinen tiedottaminen edustamistaan yhteisöistä tai toimi- mielimitystä Edustajien pereh-	Kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja Kunnan edustajat eri toimi- mielimi-	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle Eri yhteisöjen asioiden tiedottaminen kunnanhallitukselle

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

					dyttäminen tehtäväänsä	sä ja yhteisöissä	
Tehtävien häiriötön toiminta toimialalla (esim. odottamattomien tapahtumien vaikutukset)	Ajantasaisella valmiussuunnitelmalla varaudutaan odottamattomien tilanteiden hoitoon	5	3	15	Valmiussuunnitelman päivittäminen ajan tasalle. Valmiuskoulutus ja -harjoitukset	Kunnanjohtaja Johtoryhmä	Valmiussuunnitelma kunnanhallitukselle v. 2020
Organisaatorakenteen selkeys ja tarkoituksenmukaisuus	Organisaatorakenne on selkeä	2	2	4	Tehtäväkuvien päivitys	Johtoryhmä	Kunnanhallitukselle
Konserniohjeistus (ml. riskienhallinta)	Konserniohjeistus on päivitetty ja hyväksytty kuntakonserniin kuuluvissa yhtiöissä	2	2	4	Toimitaan ohjeistuksen mukaan	Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Konsernivalvonnan järjestämisen ja seuranta	Konsernivalvonta ja seuranta on sovittu konserniohjeessa	2	2	4	Konserniyhtiöt pyytävät kunnanhallituksen ohjeistuksen konserniohjeessa määriteltyihin asioihin	Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Omistajaohjaus	Omistajaohjausta annetaan aktiivisesti	2	2	4	Osallistutaan konserniyhtiöiden kokouksiin tarvittaessa Konserniin kuuluvien yhtiöiden edustajat kutsutaan kunnanhallituksen raportointiin yhtiöstään	Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle

SUUNNITTELU- JA SEURANTA-JÄRJESTELMÄ							
Kuntastrategian laatiminen (toimintaympäristön analyysi, kokonaisnäkemys kunnan ja kuntakonsernin toiminnasta, henkilöstön ja johtamisen, pal-	Kuntastrategia on laadittu v. 2017. Kuntastrategiasta johdetaan vuosittainen palvelusuunnitelma talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan. Käsitellään valtuustoseminaareissa	2	2	4	Strategian noudattaminen päätöksenteossa yhteisesti sovitun ja päätetyn linjan	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden	Kunnanhallitus

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

velurakenteiden ja -prosessien sekä taloudenpidon ja tuottavuuden kehittämisen linjaukset)					mukaan eri toimielimissä	valmistelijat ja esittelijät	
Strategian tavoitteiden ja päämäärien seuranta ja toteutuminen Talousarvion tavoitteiden johtaminen kuntastrategiasta Tavoitteet kattavat olennaiset asiakokonaisuudet ja perustehtävät (ml. konserni)	Tavoitteiden toteutumista seurataan tilinpäätöksessä	2	2	4	Strategian noudattaminen päätöksenteossa yhteisesti sovitun ja päätetyn linjan mukaan eri toimielimissä	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Tavoitteiden selkeys, mitattavuus, yhteys resursseihin jne.	Tavoitteiden mitattavuutta tulee edelleen parantaa	2	2	4	Tavoitteiden tarkentaminen ja mittareiden kehittäminen	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Talousarvion täydellisyys (kaikki tiedossa olevat menot ja tulot on budjetoitu)	Toteutuu	2	2	4	Talousarvion huolellinen valmistelu	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Kunnanvaltuustolle
Talousarvion seuranta ja talousarviomuutokset Tavoitteiden toteutuminen (toteutumista uhkaavien riskien tunnistaminen)	Talousarvio-ohjeiden mukaisesti seurataan kuukausittain toimielimissä Yllättävien tapahtumien esim. kosteusvaurioiden ja sisäilmaongelmien ilmeneminen odottamatta	2	2	4	Kuukausittain toimielimissä	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Toimielimet, kunnanhallitus ja kunnanvaltuustolle maksuosuuskausittain

PÄÄTÖKSENTEKO							
Päätöksenteossa noudatetaan	Riski syntyy, jos päätöksenteossa ei	4	2	8	Koulutus	Toimielin-	Tarkastuslautakunta

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

säädöksiä ja määräyksiä	noudateta säädöksiä ja määräyksiä > syntyy valitusperuste ja päätösten lainvoimaisuus siirtyy ja / tai päätökset kumoutuvat > toiminnalle asetetut tavoitteet eivät toteudu > palvelujen tuottaminen vaarantuu					met, vi- ranhalti- jat, val- mistelijat	Tilintarkastaja
Päätösten valmistelu ja ennakoarviointi (riittävän laajasti, vrt. Suomen Kuntaliiton suositus "Vaikutusten ennakoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa")	Riski syntyy, jos - valmistelua ei tehdä huolellisesti - ei varmisteta toimivaltaa hallintosäännöstä - ei arvioida esim. investointipäätöksen vaikutusta käyttötalouteen > talouden tasapainottaminen vaarantuu	4	2	8	Koulutus Vaikutusten ennakoarviointia ei ole otettu käyttöön. Erityisesti investointien osalta, investointien vaikutus käyttötalouteen tulee arvioida etukäteen. Yritysvaikutusten arviointi on otettu käyttöön	Toimieli- met, vi- ranhalti- jat, val- mistelijat	Tarkastuslautakunta Tilintarkastaja
Päätösten tiedoksianto Päätösten täytäntöönpanon seuranta Päätöksenteon delegointi ja otto-oikeus	Riski syntyy, jos päätösten toimeenpanon toimenpiteitä ei tehdä ajantasaisesti - päätösten lainvoimaisuus viivästyy - muutoksenhaku ja oikeusturva vaarantuu - palvelun tuottaminen vaarantuu - kustannusten kasvu	2	2	4	Toimenpidelista, johon kirjataan, kenelle päätökset on lähetetty, diaarikirjaus Hallintosäännön noudattaminen, delegointiohjeiden noudattaminen	Pöytäkirjanpitäjä, johtoryhmä, toimihenkilöt	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja, raportointi kunnanvaltuustolle

HENKILÖSTÖ							
Henkilöstöä koskeva toimenpideohjelma ja henkilöstön riittävyys ja saatavuus	Riski syntyy, jos - ei varauduta riittävästi ja ajantasaisesti palvelujen tuottamisen vaatimiin henkilöstöressurssitarpeisiin - ei varauduta riittävästi ja ajantasaisesti uusien ja kehittyvien työtapojen, työvälineiden ym. vaatimiin osaamisen tarpeisiin - ei varauduta ennakoivasti eläköi-	2	2	4	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laaditaan ja sitä noudatetaan	Johtoryhmä	Kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

	tymiseen						
Varahenkilöjärjestelmä	Henkilöstöorganisaatio on pieni. Riski syntyy, jos -varahenkilöitä toimintoihin ei ole varmistettu	3	3	9	Täydennyskoulutus, laaditaan varahenkilösuunnitelma toiminnoittain	Esimiehet	
Perehdytys	Riski syntyy, jos perehdytystä ei tehdä asianmukaisesti - tehtävien hoidon tehottomuus - väärät työtavat - asiakkaiden palvelun vaarantuminen - työturvallisuuden vaarantuminen	3	3	9	Perehdytyskansiot ajan tasalle, kouluttaminen	Esimiehet	
Työtehtävien eriyttäminen	Riski syntyy, jos esim. -taloushallinnon vaarallisia työyhdistelmiä ei tiedosteta ja ne syntyvät vahingossa	1	1	1	Prosessit estävät vaaralliset työyhdistelmät esim. laskutus ja taloushallinnon työtehtävien osaulkoistus Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	Johtoryhmä, laskujen hyväksyjät	
Työhyvinvointi Työterveyshuolto	Riski syntyy, jos -sairauspoissaolojen määrä nousee työnantajasta johtuvista tai syistä, joihin työnantaja voi toimenpiteillään vaikuttaa -ohjeistus ja menettelytavat henkilöstöä koskevissa asioissa ei ole ajantasainen	1	1	1	Jatkuva seuranta ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma on ajantasainen. Sairauspoissaolojen seuranta Työhyvinvointikysely tarvittaessa eri henkilöstöryhmille toimintasuunnitelman mukaan.	Esimiehet, itse kukin työntekijä	Henkilöstötilinpäätös kunnanvaltuustolle
Työturvallisuus	-työturvallisuusohjeet eivät ole ajan tasalla tai niitä ei noudateta -riskikohteita tai -tilanteita ei tiedosteta tai havaita	5	2	10	Riskien arviointi ajan tasalle ja ohjeisiin perehdytys, koulutus ohjeiden noudattamiseen	Työsuoje-lupäällikkö Esimiehet	Henkilöstötilinpäätös kunnanvaltuustolle

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

TIETOJÄRJESTELMÄT							
Tietosuunnitelma (perustuu kuntastrategiaan)							
Tietojärjestelmien toimivuus	Ulkoistettu, Järvinet Oy vastaa						
Tietojärjestelmien ajantasaisuus	Tietojärjestelmien ja käytössä olevien ohjelmien vanhentuminen vaikeuttaa kunnan toimintojen järjestämistä	6	1	6	Ennakoidaan yhteistyössä Järvinetin kuntien kanssa	Johtoryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Tietojärjestelmien turvallisuus	Ulkoistettu, Järvinet vastaa. Riski liittyy käyttäjän tekemisiin virheisiin	6	2	10	Koulutus		Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Menetelmä- ja järjestelmäkuvaukset, yhteensopivuus	Ohjelmien yhteensopimattomuus luo tehottomuutta	6	1	6	Ennakointi ja yhteistyö Järvinetin kuntien kanssa	Johtoryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Käyttöoikeudet ja salassapito	Käyttöoikeuksien myöntäminen keskitetty. Salassapito ohjeistettu	6	1	12	Koulutus	Johtoryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle

TALOUS							
Talouden tasapaino	<p>Verotulojen lasku aiheuttaa riskin talouden tasapainolle, kunta on riippuvainen valtiontalouden toimenpiteistä ja siellä tehtävät muutokset vaikuttavat välittömästi kunnan talouteen</p> <p>Taseeseen kertyy alijäämää, joka tulee kattaa viimeistään vuoden 2023 tilinpäätöksessä, mikäli taloutta ei saada tasapainoon, kriisikuntakriteerit täyttyvät > kunta ei säily itsenäisenä</p> <p>Sote-menojen ennakoimattomuus ja talousarviolitykset aiheuttavat riskin talouden tasapainottamiselle</p>	6	4	24	<p>Talouden tasapainottamisohjelmasta tulee pitää kiinni.</p> <p>Talousarvioon myönnettyjä määrärahoja ei saa ylittää</p> <p>Kunnan käyttömenoja lisääviä investointeja tulee harkita tarkkaan.</p> <p>Investointimenojen rajaamisella pysäytetään velkaantu-</p>	Kunnanhallitus Lautakunnat Viranhaltijat	Kunnanhallitus kunnanvaltuustolle Lautakunnat kunnanhallitukselle ja valtuustolle

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

					minen Talousarvion toteutumisen seuranta reaaliaikaisesti kuukausittainvälttämätöntä kaikissa lautakunnissa, myös yhteistoimintalautakunnissa		
Rahoitus (oma rahoitus, lainarahoitus ehtoineen, elinkaarimalli tms.)	Lainamäärän nousu aiheuttaa korkomenojen kasvun ja lainojen raskas lyhennysohjelma lisää velanottoa, mikäli investointimenot kasvavat -korkomenojen kasvu -poikkeusolot vaikuttavat rahamarkkinoihin, josta voi aiheutua korkokustannusten nousu	6	4	24	Investointikatto, Maksuvalmiuden ylläpito ennakkoivasti Toimivalta muuttaa lainasalkun rakennetta kunnossa	Kunnanhallitus Kunnanjohtaja ja hallinto- ja talousjohtaja	Tarvittaessa kuukausittain kunnanhallitukselle
Valtionavustusten yms. hakeminen	Kunnossa	6	1	6	Tarkistetaan valtionavustusperusteet ja kunnalle tulevan valtionosuuden määräytymisen oikeellisuus heti päätösten tultua	Kunnanhallitus Kunnanjohtaja ja hallinto- ja talousjohtaja	
Taloudelliset vastuut	Suhteellinen velkaantuneisuus korkea Lainamäärän nousu aiheuttaa korkomenojen kasvun ja lainojen raskas lyhennysohjelma lisää velanottoa, mikäli investointimenot kasvavat	6	1	6	Vuosikate positiiviseksi Investointikatto,	Toimieliimet Johtoryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Maksuvalmiusennusteet	Mikäli maksuvalmiutta ei seurata säännöllisesti seuraa kassakriisi	6	1	6	Maksuvalmiutta seurataan säännöllisesti ja reagoidaan tarvittaessa nopeasti kuntatodistusohjelman puitteissa Kassan riittävyys pidetään vähintään tasolla 10 päivää	Hallinto- ja talousjohtaja	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

Sijoitustoiminta ja varainhoito (hyväksytyt periaatteet)	Ei riskiä, ei rahallista sijoitusvarallisuutta						
Lainanotto (hyväksytyt periaatteet)	Kunnossa, kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion käsittelyn yhteydessä Mikäli periaatteita ei ole hyväksytty, mahdollisuudet reagoida nopeasti vaarantuvat, toimivallan ylitys	6	1	6	Toimivalta määritellään selkeästi	Kunnanhallitus Kunnanjohtaja, hallintoja talousjohtaja	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle

HANKINNAT							
Julkiset hankinnat (kilpailutus)	Riskit: -ei noudateta hankintalakia tai hyväksyttyä hankintaohjetta -ei noudateta julkisuuslakia hankintapäätöksiä tehtäessä, jolloin tarjoajien oikeusturva vaarantuu, valitusperuste syntyy ja hankintojen tekeminen viivästyy	6	1	6	Hankintakoulutus järjestetty, hankintaohjeen hyväksytty kunnanvaltuustossa 4 / 2019	Toimieliimet Johtoryhmä	Toimieliimet
Pienhankinnat (omat hankintaohjeet)	-ei noudateta hyväksyttyä hankintaohjetta	6	1	6	Pienhankintaohje on osa hankintaohjetta Koulutus ja ohjeiden noudattaminen hankintavaltuuden rajoissa	Viranhaltijat	Toimieliimet
Hankintavaltuudet	- toimivallan ylitys	6	1	6	Määritellään talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa	Kunnanhallitus Viranhaltijat	Toimieliimet
Hankintojen toteutumisen seuranta ja raportointi (ml. määrärahat)	- talousarviomäärärahojen ylitys - käyttötalouden hallinta vaikeutuu ja talouden tasapainottaminen vaarantuu	6	2	12	Talousarvion toteutumisen seurannan yhteydessä Viranhaltijapäätökset netissä ja käsitellään toimielimissä otto-oikeuden käytön käsittelyn yhteydessä	Toimieliimet	Toimieliimet

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

SOPIMUKSET JA PROJEKTIT							
Sopimusten hallinta (sopimuksen noudattaminen, voimassaolo, irtisanominen, optiovuodet)	Riski muodostuu, jos -sopimukset eivät ole ajan tasalla, -määräaikaisten sopimusten päättymistä ei seurata, -irtisanomisia ei tehdä sopimusehtojen mukaan -sopimusten ehtoja ei noudateta -sopimusten vanheneminen -sopimuksia ei arkistoida asianmukaisesti	6	1	6	Sopimukset tullaan siirtämään sähköiseen muotoon > yhteistyö ohjelman hankinnassa Järvinetin kuntien kanssa Sopimusten arkistointi ajantasaisesti sopimuskansioon > kunnossa	Viranhaltijat	Toimielimet Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Projektit (käynnissä olevat ja suunnitellut): asettaminen, ohjeistus, talousarvio, toteutuminen, seuranta ja rahoituksen hakeminen	Riski muodostuu, jos -toimivaltaa ei ole määritelty -hankkeita ei seurata ja kirjataan erillään -hankerahoitus jää saamatta -talousarvion ylitykset	6	1	6	Jokainen kunnan oma hanke muodostaa oman kustannuspaikan kirjjanpidossa > kunnossa Projekteihin osallistutaan määrärahojen puitteissa	Viranhaltijat	Toimielimet Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
TIEDONKULKU							
Tiedonkulku (johdolle, kuntalaisille, henkilöstölle, sidosryhmille)	Sähköpostilla, riskinä on ettei sähköpostia lueta säännöllisesti, jolloin tieto ei kulje	6	1	6	Eri tietovälineiden käytön monipuolistaminen Henkilöstön aktiivoinen sähköpostin käyttöön	Viranhaltijat ja esimiehet	
OMAISSUUS							
Kiinteistöjen kunnossapito, kuntoarviot, toimitilat, kulunvalvonta, vakuutukset, arvostus	Riski syntyy, jos -kunnossapitotoimenpiteitä ei tehdä suunnitellusti -peruskorjauskohteiden valvonta on puutteellinen -kulunvalvonta ei ole kunnossa -vakuutukset eivät ole ajan tasalla	6	4	24	Kiinteistöstrategia valmistuu kevään 2020 aikana. Kunnossapitosuunnitelma on valmis teilla 5 – 10 vuo-	Tekninen lautakunta ja tekninen toimi Viranhaltijat ja	Kunnanvaltuusto

					<p>den periodilla</p> <p>Peruskorjauskoh- teiden valvontaa tehostetaan.</p> <p>Kiinteistön hoidon henkilöstön tehtä- väkuvat ja vastuu- alueet selkeyte- tään.</p> <p>Sähköinen kulun- valvonta on otettu käyttöön kunnan suurimmissa kes- kustan alueen kiin- teistöissä.</p> <p>Vakuutukset tar- kastetaan kerran vuodessa ja aina tarvittaessa teh- dään tarvittavat muutokset.</p>	esimiehet	
Koneet ja laitteet	<p>Riski syntyy, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> -koneet ja laitteet eivät ole ajanmukai- set -koneiden ja laitteiden huoltoa ei tehdä säännöllisesti -käyttöohjeita ei noudateta ja koneiden käyttöön ei ole perehdytetty -työturvallisuutta ei ole varmistettu tai ohjeita ei noudateta 	6	2	12	<p>Uushankinnat teh- dään suunnitelmal- lisesti.</p> <p>Perehdytyksestä ja työturvallisuudesta huolehditaan.</p>	Toimieli- met Viranhal- tijat ja esimiehet	
Investointisuunnitelma; tar- vekartoitukset, kustannusar- viot, tulorahoituksen riittä- vyys, poistotaso	<p>Riski syntyy, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> -investointisuunnitelma ylittää kunnan taloudellisen kantokyvyn >lainanoton lisäys >poistojen kasvu vaikuttaa käyttöta- loutta ja tilikauden tulosta heikentävästi -peruskorjausten tarpeita ei kartoiteta suunnitelmallisesti 	6	3	18	<p>Investointikattoa noudatetaan mah- dollisimman tar- kasti ja hankkeita jaksotetaan pi- temmälle aikaväli- le.</p> <p>Lainojen hoito-</p>	Kunnan- hallitus Tekninen lautakun- ta ja tek- ninen toimi Viranhal-	Kunnanvaltuusto

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

	-kiinteistöhuoltotoimenpiteitä ei tehdä suunnitelmallisesti				suunnitelma seurataan Apollo-ohjelman avulla ja pyritään rahoitus-suunnitelmassa mahdollisimman tasaiseen lyhen-nysohjelmaan.	tijat ja esimiehet	
Omaisuu-den valvon-ta/inventoinnit	Riski syntyy, jos omaisuutta ei valvota - omaisuuden katoaminen - uushankinnan lisääntyminen ➤ kustannusten nousu	6	2	12	Kaikki kunnan ir-tain omaisuus merkitetään ja vastuunjako tarkis-tetaan	Hallinto- ja talous-toimisto Tekninen toimi Viranhal-tijat ja esimiehet	Kunnanvaltuusto Kunnanhallitus Lautakunnat

TALOUS- JA HENKILÖSTÖ-HALLINNON PROSESSIT							
Ostot	Riski syntyy, jos -hankintaohjeistus ei ole kunnossa -talousarvion täytäntöönpano-ohjeita ei noudateta -tilausten ja hankintojen toimeenpanoa ei ole ohjeistettu - talousarvion toteutumaa ei seurata > toimivallan ylitys > tarpeettomat hankinnat > talousarvion ylitys	6	2	12	Tilausten ja han-kintojen toimeen-pano-ohjeistus ajan tasaistetaan	Viranhal-tijat	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Myynnit (ja perintä)	Riski syntyy, jos laskutusta ei tehdä ajan tasaisesti -talousarvion toteutuma ei ole reaaliai-kainen -kassavalmius vaarantuu -käyttötalouden tulos heikkenee	6	1	6	Tehtävät on määri-telty ja vastuutettu	Viranhal-tijat	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Pysyvien vastaavien kirjanpi-to		6	1	6	Järvinet, prosessi kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuk-sessa	Kunnan-hallitus ja viranhal-tijat	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

Kirjanpito ja tilinpäätös (ml. konsernitilinpäätös)					Tilinpäätöksen laadinnan aikataulu ohjeistettu Järvinet, prosessi kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuksessa	Kunnanhallitus Kunnanjohtaja ja Hallinto- ja talousjohtaja Hallinto- ja taloustoimisto	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Maksuliikenne	Riski syntyy, jos -laskujen hyväksymisprosessiin syntyy viivästyksiä > viivästyskorkokustannukset -kassavalmius ei ole kunnossa				Laskujen kierrätys tapahtuu sähköisesti, laskujen hyväksymisvaltuudet päätetään vuosittain ja varahenkilöt määriteltä. Järvinet, prosessi kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuksessa	Viranhaltijat	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Kassanhallinta	Riski syntyy, jos -kassatilannetta ja maksuvalmiutta ei seurata -myyntilaskutus ei ole ajan tasalla -maksuliikenteen tapahtumia ei ennakoita ajan tasaisesti	6	1	6	Myyntilaskutus tehdään ohjeiden ja aikataulun mukaan, Kassatilannetta seurataan aktiivisesti Suuret maksuliikenteen tapahtumat on ennakoitu ja kalenteroitu	Hallinto- ja taloustoimisto Tekninen hallinto	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Palkanlaskenta ja palvelusuhdeasiat	Riski syntyy, jos - webtallennukseen ei kirjata tapahtumia ajantasaisesti ➤ palkanmaksun viivästyminen tai virheellisyydet ja / tai oikaisu lisäntyvät - neuvontaa ja ohjeistusta ei ole saatavilla tai sen saamisessa on viivettä ➤ työ- ja virkaehtosopimusta so-	6	1	6	Webtallennukseen kirjataan tapahtumat ajantasaisesti Neuvonta ja ohjaus esimiehille tarvittaessa Ulkoistettu Järvinet, , prosessi	Henkilöstöjaosto Viranhaltijat Hallinto- ja talousjohtaja	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

RISKIEN ARVIOINTILOMAKE TILINPÄÄTÖS 2019

	velletaan epäjohtonmukaisesti ja / tai virheellisesti				kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuksessa		
Matkalaskut	Riski syntyy, jos -matkalaskuja ei tehdä KVTES:n ja muiden ohjeiden mukaan > kustannusten nousu > veroseuraamukset henkilöstölle ja työnantajalle	6	1	6	Koulutus ja ohjeistus henkilöstölle ja esimiehille tarvittaessa vuosittain Perehdytys Populuksen käyttöön	Viranhaltijat ja muut esimiehet	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja